

**Міністерство охорони здоров'я України  
Полтавський державний медичний університет  
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації**

**МАТЕРІАЛИ**  
**VII Всеукраїнської науково-практичної**  
**конференції з міжнародною участю**  
**«Полтавські дні громадського**  
**здоров'я»**  
**26 травня 2023 року**



**ПОЛТАВА**  
**2023**

**УДК 614-027.555(075)**

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,  
Ляхова Н.О., Бєлікова І. В., Краснова О. І.**

**«Полтавські дні громадського здоров'я»: VII Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2023; Полтава).**

Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я», 26 травня 2023 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2023. – 133 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Полтавські дні громадського здоров'я» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів діяльності системи громадського здоров'я та системи охорони здоров'я в Україні в мирний час та під час військового стану, роботі фахівців різних спеціальностей, питанням покращення організації системи громадського здоров'я та галузі охорони здоров'я та оптимізації роботи лікувальних закладів у період реформування

**УДК 614-027.555(075)**

**©Полтавський державний медичний університет, 2023**

# КОНЦЕПЦІЯ КАДРОВИХ РЕСУРСІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

*Харченко Н.В., Костріков А.В.*

Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна

Whitfield (2004) представив теоретичну концепцію з діяльності та кадрових ресурсів громадського здоров'я, яка може застосовуватися незалежно від національного контексту. Згідно з цією концепцією, кадрові ресурси охорони здоров'я можна розділити на три групи:

(1) власне «фахівці громадського здоров'я», (2) «люди, побічно залучені до діяльності громадського здоров'я через специфіки своєї діяльності», і (3) «люди, які мають бути обізнані про аспекти громадського здоров'я у межах своєї професійної діяльності» (Таблиця 1).

Таблиця 1

Три категорії працівників громадського здоров'я

(1) Фахівці в галузі громадського здоров'я	(2) Фахівці з частковою роллю у громадському здоров'ї	(3) Фахівці, які мають бути поінформовані про взаємопов'язані аспекти громадського здоров'я
Розробники політики у сфері охорони здоров'я Фахівці охорони здоров'я зі спеціалізацією в галузі охорони здоров'я Епідеміологи Експерти у галузі гігієни навколишнього середовища Економісти у сфері	Лікарі Медичні сестри Фармацевти Фармацевти Акушери-гінекологи Інспектори в галузі харчових продуктів Дієтологи Інструктори з фітнесу Психологи Соціальні працівники	Поліція Архітектори Поліція Архітектори Вчителі Журналісти тощо.

охорони здоров'я Фахівці зі зміцнення здоров'я тощо.	тощо.	
--	-------	--

Перша категорія – власне «фахівці громадського здоров'я», вони традиційно займаються питаннями громадського здоров'я, і їхня ключова роль у громадському здоров'ї незаперечна. У цю категорію входять фахівці, які у своїй повсякденній роботі займаються насамперед (і лише) питаннями громадського здоров'я: спеціалістами громадського здоров'я, епідеміологами, дослідниками.

Друга категорія включає тих фахівців, чия робота в основі своєї не пов'язана з питаннями громадського здоров'я, але чия діяльність робить суттєвий внесок у стан здоров'я населення. До цієї категорії належать лікарі загальної практики, які консультують з питань профілактики захворювань, дієтологи, які консультують з питань правильного харчування, інструктори з фітнесу, які допомагають людям підтримувати фізичну активність.

Третю категорію складають фахівці, чия діяльність безпосередньо не пов'язана з питаннями громадського здоров'я, але чия поінформованість щодо аспектів громадського здоров'я може мати позитивний вплив на стан здоров'я населення. Прикладами фахівців цієї категорії є вчені, які розробляють безпечніші продукти, містобудівники, які враховують питання охорони здоров'я при проектуванні міського середовища, та вчителі, які в рамках своєї повсякденної роботи консультують своїх учнів з питань здоров'я. Представники цієї категорії та точки докладання їх трудової діяльності лежать за межами системи охорони здоров'я, і вони не сприймають себе як частину системи громадського здоров'я, але вплив їхньої діяльності на здоров'я населення дуже великий.

Представлений підхід, що виділяє три категорії, дозволяє наочно уявити різноманітність завдань та функцій фахівців, які працюють у сфері громадського здоров'я, а також наголосити на комплексному та

багатодисциплінарному характері громадського здоров'я. Незважаючи на те, що країнам потрібні спеціально підготовлені професійні кадри для громадського здоров'я (кадри у вузькому розумінні, власне фахівці громадського здоров'я), визнання та докладний розгляд ролі кадрових ресурсів громадського здоров'я в їхньому широкому розумінні є необхідним кроком для вирішення сучасних проблем громадського здоров'я.

## **ОСОБЛИВОСТІ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ В СИСТЕМІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

*Хоменко І. М., Івахно О. П., Романюк Г. Б.,  
Першегуба Я. В., Авраменко Л. М.*

Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика,  
м. Київ, Україна

Аналіз та оцінка результатів наукових досліджень кафедри громадського здоров'я, епідеміології та екології НУОЗ України імені П. Л. Шупика, виконаних у 2022-2023 роках, чинної нормативно-правової бази, прийнятих та реалізованих урядових рішень щодо захисту та збереження життя й здоров'я населення в умовах воєнного стану, дали можливість визначити провідні проблеми та першочергові і просторово-часові методи роботи системи громадського здоров'я МОЗ України з санітарно-епідемічного та екологічного забезпечення умов життєдіяльності країни.

Специфіка викликів для системи громадського здоров'я в умовах активних бойових дій на території України визначили необхідність проведення нагальних організаційних заходів міжсекторального змісту за участі всіх структур державного управління країни. Важливим кроком є створення інформаційного фонду системи громадського здоров'я як моніторингового центру за станом здоров'я та екологічною ситуацією в країні, обґрунтування епідеміологічних критеріїв раннього виявлення детермінант неінфекційної та інфекційної патології серед населення з